

CUPRINS

CAPITOLUL 1

INTRODUCERE ÎN DREPTUL SECURITĂȚII SOCIALE	17
Subcapitolul 1.1. Securitatea socială	17
Subcapitolul 1.2. Etimologia, definiția și obiectul de reglementare al dreptului securității sociale.....	19
Subcapitolul 1.3. Instituții ale dreptului securității sociale, asigurarea socială și asistența socială.....	20
Subcapitolul 1.4. Rolul și locul instituției bisericii în sistemul național de asistență socială	23
Secțiunea 1.4.1. Considerații introductive	23
Secțiunea 1.4.2. Rolul și locul Bisericii Ortodoxe Române	24
Secțiunea 1.4.3. Rolul și locul Bisericii Romano-Catolice. Persoanele care administrau și distribuiau fondurile	25
Secțiunea 1.4.4. Rolul și locul Bisericii Română Unită cu Roma, Greco-Catolică	26
Secțiunea 1.4.5. Natura sărăciei în viziunea altor culte creștine neoprotestante	26
Subcapitolul 1.5. Principiile și izvoarele dreptului securității sociale.....	27
Secțiunea 1.5.1. Principiile dreptului securității sociale	27
Secțiunea 1.5.2. Izvoarele dreptului securității sociale.....	28

PARTEA I - DREPTUL ASIGURĂRILOR SOCIALE

CAPITOLUL 2

SISTEMUL ASIGURĂRILOR PENTRU ȘOMAJ ȘI MĂSURI PENTRU STIMULAREA OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ	33
Subcapitolul 2.1. Sistemul asigurărilor pentru șomaj	33
Secțiunea 2.1.1. Considerații introductive	33
Secțiunea 2.1.2. Etimologie, noțiune și clasificare.....	34
Secțiunea 2.1.3. Semnificația unor termeni și expresii	37
Secțiunea 2.1.4. Indicatori statistici privind piața muncii	38
Secțiunea 2.1.5. Categoriile de beneficiari ai sistemului asigurărilor pentru șomaj.....	40
Secțiunea 2.1.6. Categoriile de asigurați în sistemul asigurărilor pentru șomaj.....	42
Secțiunea 2.1.7. Condiții pentru nașterea dreptului la indemnizația de șomaj.....	44
Secțiunea 2.1.8. Data de la care se dobândește dreptul de a primi indemnizația de șomaj	48
Secțiunea 2.1.9. Cuantumul indemnizației de șomaj.....	49
Secțiunea 2.1.10. Drepturile de asigurări sociale de stat ale persoanelor beneficiare de indemnizația de șomaj	50

Secțiunea 2.1.11. Obligațiile persoanelor care beneficiază de indemnizație de șomaj.....	50
Secțiunea 2.1.12. Persoanele care nu beneficiază de indemnizație de șomaj	52
Secțiunea 2.1.13. Suspendarea plății indemnizației de șomaj	52
Secțiunea 2.1.14. Încetarea plății indemnizației de șomaj	54
Secțiunea 2.1.15. Recuperarea sumelor plătite fără temei legal.....	55
Subcapitolul 2.2. Măsuri pentru stimularea ocupării forței de muncă	55
Secțiunea 2.2.1. Considerații introductive	55
Secțiunea 2.2.2. Măsuri pentru prevenirea șomajului.....	56
Subsecțiunea 2.2.2.1. Cofinanțarea cheltuielilor cu serviciul de formare profesională a angajaților	56
Subsecțiunea 2.2.2.2. Servicii de preconcediere colectivă	57
Secțiunea 2.2.3. Măsuri pentru stimularea ocupării forței de muncă	57
Subsecțiunea 2.2.3.1. Servicii specializate	57
Subsecțiunea 2.2.3.2. Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă. Enumerare	58
Secțiunea 2.2.4. Stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor.....	73
Subsecțiunea 2.2.4.1. Subvenționarea locurilor de muncă	74
Subsecțiunea 2.2.4.2. Acordarea de credite în condiții avantajoase.....	78
Secțiunea 2.2.5. Promovarea participării pe piața muncii a tinerilor cu risc de marginalizare socială.....	82
Secțiunea 2.2.6. Stimularea beneficiarilor de ajutor social pentru a intra pe piața muncii	86
Secțiunea 2.2.7. Ucenicia	87
Secțiunea 2.2.8. Contractul de stagiu.....	90
Secțiunea 2.2.9. Stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților	91

CAPITOLUL 3

SISTEMUL NAȚIONAL DE PENSII DIN ROMÂNIA..... 93

Subcapitolul 3.1. Considerații generale. Sediul materiei.....	93
Subcapitolul 3.2. Pensiile publice.....	94
Secțiunea 3.2.1. Apariția sistemului de pensii în România. Sediul materiei.....	94
Secțiunea 3.2.2. Dreptul la pensie și la cumulul cu venitul profesional	95
Secțiunea 3.2.3. Principii ale sistemului public de pensii	96
Secțiunea 3.2.4. Semnificația termenilor și expresiilor.....	97
Secțiunea 3.2.5. Categoriile de persoane asigurate (asigurații) din sistemul public de pensii.....	100
Secțiunea 3.2.6. Stagiul de cotizare	101
Secțiunea 3.2.7. Contractul de asigurare socială.....	102
Secțiunea 3.2.8. Cumpărarea vechimii	103
Secțiunea 3.2.9. Noțiunea de pensie. Reglementare legală	104
Secțiunea 3.2.10. Categoriile de pensii publice	104
Subsecțiunea 3.2.10.1. Pensia pentru limită de vârstă	105
Subsecțiunea 3.2.10.2. Pensia anticipată.....	105
Subsecțiunea 3.2.10.3. Pensia anticipată parțial.....	106
Subsecțiunea 3.2.10.4. Pensia de invaliditate	108
Subsecțiunea 3.2.10.5. Pensia de urmaș în sistemul public de pensii	113
Secțiunea 3.2.11. Ajutorul lunar pentru soțul supraviețuitor	115
Secțiunea 3.2.12. Indemnizația socială pentru pensionari (pensia socială minimă garantată)	116
Secțiunea 3.2.13. Alte drepturi de asigurări sociale	117

Subsecțiunea 3.2.13.1. Bilete de tratament.....	117
Subsecțiunea 3.2.13.2. Bilete de odihnă	118
Subsecțiunea 3.2.13.3. Ajutorul de deces	119
Secțiunea 3.2.14. Ajutoare financiare acordate pensionarilor	120
Subcapitolul 3.3. Pensile private	123
Secțiunea 3.3.1. Caracteristici generale ale sistemului de pensii private	123
Secțiunea 3.3.2. Participanții.....	124
Secțiunea 3.3.3. Contribuția la fondul de pensii	126
Secțiunea 3.3.4. Pensia privată	128
Secțiunea 3.3.5. Răspunderea juridică	128
Subcapitolul 3.4. Pensile facultative.....	129
Secțiunea 3.4.1. Caracteristici generale ale sistemului pensiilor facultative	129
Secțiunea 3.4.2. Transferurile între fondurile de pensii facultative.....	129
Secțiunea 3.4.3. Plata pensiilor.....	130
Secțiunea 3.4.4. Interdicții.....	131
Subcapitolul 3.5. Pensile ocupaționale.....	132
Secțiunea 3.5.1. Calitatea de participant la un fond.....	135
Secțiunea 3.5.2. Actul individual de aderare la un fond.....	135
Secțiunea 3.5.3. Contribuțiile angajatorului la un fond.....	136
Secțiunea 3.5.4. Drepturile și obligațiile participanților la un fond	136
Secțiunea 3.5.5. Nivelul contribuțiilor plătite la un fond și regimul fiscal al acestora	137
Secțiunea 3.5.6. Încetarea plății	137

CAPITOLUL 4

ASIGURĂRILE SOCIALE DE SĂNĂTATE	139
Subcapitolul 4.1. Noțiune și reglementare.....	139
Subcapitolul 4.2. Obiectivele, sistemele și principiile asigurărilor sociale de sănătate.....	140
Subcapitolul 4.3. Sensul termenilor și expresiilor specifice sistemului în domeniul sănătății	141
Subcapitolul 4.4. Categoriile de asigurați ai sistemului asigurărilor sociale de sănătate.....	145
Secțiunea 4.4.1. Persoanele asigurate	145
Secțiunea 4.4.2. Persoane asigurate obligatoriu, fără plata contribuției	146
Secțiunea 4.4.3. Persoanele scutite de la coplată	148
Secțiunea 4.4.4. Asigurările voluntare de sănătate	149
Subcapitolul 4.5. Drepturile și obligațiile asiguraților	150
Secțiunea 4.5.1. Drepturile asiguraților	151
Secțiunea 4.5.2. Obligațiile asiguraților.....	152
Subcapitolul 4.6. Concediul medical/pentru incapacitate temporară de muncă și indemnizația aferentă.....	153
Secțiunea 4.6.1. Obligațiile angajatorilor și beneficiarii concediului medical	153
Secțiunea 4.6.2. Durata de acordare	154
Secțiunea 4.6.3. Numărul de zile de concediu medical ce pot fi acordate de medicul de familie.....	155
Subcapitolul 4.7. Concediul medical și indemnizația de carantină	156
Secțiunea 4.7.1. Concediul și indemnizația de carantină	156
Secțiunea 4.7.2. Concediul medical pentru boală infectocontagioasă cu izolare	157
Secțiunea 4.7.3. Concediul pentru supravegherea și îngrijirea copilului în carantină sau izolare.....	157

Subcapitolul 4.8. Concediul medical pentru îngrijirea pacienților cu afecțiuni oncologice, ca noutate legislativă.....	157
Subcapitolul 4.9. Concediul de îngrijitor, ca noutate legislativă.....	161

CAPITOLUL 5

ASIGURAREA PENTRU ACCIDENTE DE MUNCĂ ȘI BOLI PROFESIONALE	164
Subcapitolul 5.1. Noțiunea și reglementarea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale	165
Subcapitolul 5.2. Principiile și obiectivele asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale	166
Subcapitolul 5.3. Raporturile de asigurare și riscurile asigurate.....	167
Secțiunea 5.3.1. Asigurații	167
Secțiunea 5.3.2. Asigurătorii.....	169
Secțiunea 5.3.3. Raporturile de asigurare și riscurile asigurate	169
Subcapitolul 5.4. Prestații și servicii de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.....	170
Subcapitolul 5.5. Concediul medical și indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă.....	170
Secțiunea 5.5.1. Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale	170
Secțiunea 5.5.2. Indemnizația pentru trecerea temporară în alt loc de muncă și indemnizația pentru reducerea timpului de muncă	172
Subcapitolul 5.6. Autorități competente și instituții cu atribuții în domeniu.....	173
Subcapitolul 5.7. Jurisdicția asigurărilor pentru accidente de muncă și boli profesionale	176

PARTEA A II-A - DREPTUL ASISTENȚEI SOCIALE

CAPITOLUL 6

SISTEMUL NAȚIONAL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ	181
Subcapitolul 6.1. Considerații introductive.....	181
Subcapitolul 6.2. Principii generale	183
Subcapitolul 6.3. Semnificația unor termeni și expresii.....	185
Subcapitolul 6.4. Finanțarea asistenței sociale.....	190
Secțiunea 6.4.1. Sursele de finanțare ale serviciilor sociale.....	190
Secțiunea 6.4.2. Indicatorul social de inserție și indicatorul social de referință.....	194
Subcapitolul 6.5. Personalul din sistemul de asistență socială	195

CAPITOLUL 7

PRESTAȚIILE FAMILIALE.....	198
Subcapitolul 7.1. Considerații introductive.....	198
Subcapitolul 7.2. Etimologia, noțiunea și semnificația unor termeni și expresii.....	199
Subcapitolul 7.3. Reglementare legală.....	203
Subcapitolul 7.4. Prestațiile familiale.....	204
Subcapitolul 7.5. Alocația de stat pentru copii.....	205
Secțiunea 7.5.1. Noțiune, reglementare legală și caracteristicile alocației de stat pentru copii.....	205
Secțiunea 7.5.2. Titularul dreptului la alocația de stat pentru copii și beneficiarul acesteia.....	205
Secțiunea 7.5.3. Procedura de stabilire și plată a alocației.....	206

Secțiunea 7.5.4. Recuperarea sumelor plătite	207
Subcapitolul 7.6. Alocația pentru susținerea familiei	208
Secțiunea 7.6.1. Noțiunea, specificul și titularul dreptului la alocație familială complementară și alocația de susținere pentru familia monoparentală	208
Secțiunea 7.6.2. Beneficiarii drepturilor de alocație	209
Secțiunea 7.6.3. Stabilirea și plata drepturilor de alocație	211
Secțiunea 7.6.4. Recuperarea sumelor	214
Subcapitolul 7.7. Livretul de familie	215
Subcapitolul 7.8. Răspunderea juridică	217
Subcapitolul 7.9. Concediul paternal	218

CAPITOLUL 8

PROTECȚIA SPECIALĂ A COPILULUI	221
Subcapitolul 8.1. Considerații generale	221
Subcapitolul 8.2. Reglementare legală	221
Subcapitolul 8.3. Terminologie specifică referitoare la protecția și promovarea drepturilor copilului	224
Subcapitolul 8.4. Principiile respectării și garantării drepturilor copilului	225
Secțiunea 8.4.1. Interesul superior al copilului	227
Secțiunea 8.4.2. Protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi	228
Subsecțiunea 8.4.2.1. Plasamentul	229
Subsecțiunea 8.4.2.2. Plasamentul în regim de urgență	233
Subsecțiunea 8.4.2.3. Supravegherea specializată	234
Secțiunea 8.4.3. Protecția copiilor solicitanți de azil și protecția copiilor în caz de conflict armat	234
Secțiunea 8.4.4. Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal	237
Secțiunea 8.4.5. Protecția copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricărei forme de violență	239
Subsecțiunea 8.4.5.1. Protecția copilului împotriva exploatării economice	239
Subsecțiunea 8.4.5.2. Protecția copilului împotriva consumului de droguri	240
Subsecțiunea 8.4.5.3. Protecția copilului împotriva abuzului sau neglijenței	241
Subsecțiunea 8.4.5.4. Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate	244
Subsecțiunea 8.4.5.5. Protecția copilului împotriva răpirii sau oricăror forme de trafic	246
Subsecțiunea 8.4.5.6. Protecția copilului împotriva altor forme de exploatare	246
Subcapitolul 8.5. Finanțarea sistemului de protecție a copilului	247
Subcapitolul 8.6. Reguli speciale de procedură	251
Subcapitolul 8.7. Răspunderi și sancțiuni	253
Subcapitolul 8.8. Instituția Avocatului Copilului, noutate în legislația românească	254
Subcapitolul 8.9. Concediul pentru creșterea copilului	256
Secțiunea 8.9.1. Reglementare	256
Secțiunea 8.9.2. Condiții pentru acordarea concediului pentru creșterea copilului	256
Secțiunea 8.9.3. Cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului	256

Subcapitolul 8.10. Concediul celuilalt părinte pentru creșterea copilului.....	257
Subcapitolul 8.11. Concediul de acomodare	258
Subcapitolul 8.12. Concediul pentru îngrijirea copilului bolnav	259

CAPITOLUL 9

VENITUL MINIM GARANTAT	261
Subcapitolul 9.1. Considerații introductive.....	261
Subcapitolul 9.2. Beneficiarii ajutorului social	262
Subcapitolul 9.3. Nivelul venitului minim garantat si stabilirea cuantumului ajutorului social.....	265
Subcapitolul 9.4. Obligațiile titularului de ajutor social și modificarea acestuia.....	266
Subcapitolul 9.5. Suspendarea ajutorului social	267
Subcapitolul 9.6. Încetarea ajutorului social.....	268
Subcapitolul 9.7. Cantinele de ajutor social	270
Subcapitolul 9.8. Ajutoare de urgență.....	272

CAPITOLUL 10

PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR PERSOANELOR CU HANDICAP.....	273
Subcapitolul 10.1. Considerații introductive.....	273
Subcapitolul 10.2. Noțiunea de persoană cu handicap. Istoric și evoluție.....	273
Subcapitolul 10.3. Reglementări legale	276
Subcapitolul 10.4. Semnificația unor termeni și expresii	277
Subcapitolul 10.5. Încadrarea în grad de handicap	280
Subcapitolul 10.6. Gradul de handicap versus gradul de invaliditate	283
Subcapitolul 10.7. Principii care stau la baza protecției și promovării drepturilor persoanelor cu handicap.....	284
Subcapitolul 10.8. Drepturi de care beneficiază persoanele cu handicap.....	285
Subcapitolul 10.9. Obligațiile persoanelor cu handicap, ale familiei sau reprezentanților legali	289
Subcapitolul 10.10. Asistentul personal	290
Subcapitolul 10.11. Asistentul personal profesionist.....	294
Secțiunea 10.11.1. Beneficiari.....	294
Secțiunea 10.11.2. Drepturile asistentului personal profesional	296
Secțiunea 10.11.3. Obligațiile, răspunderea și sancțiunile asistentului personal profesional	297
Subcapitolul 10.12. Obligațiile persoanelor cu handicap, ale familiei sau reprezentanților legali	298
Secțiunea 10.12.1. Obligațiile persoanelor adulte cu handicap	298
Secțiunea 10.12.2. Obligațiile principale ale persoanei care are în îngrijire, supraveghere și întreținere un copil sau adult cu handicap	299
Subcapitolul 10.13. Accesibilități pentru persoanele cu handicap.....	299
Subcapitolul 10.14. Orientarea, formarea profesională, ocuparea și angajarea în muncă a persoanelor cu handicap.....	303
Subcapitolul 10.15. Concediul pentru îngrijirea copilului cu dizabilități.....	308
Subcapitolul 10.16. Finanțarea sistemului de protecție a persoanelor cu handicap	311
Subcapitolul 10.17. Dezinstituționalizare persoanelor adulte cu dizabilități	313

CAPITOLUL 11

ASISTENȚA SOCIALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE.....	314
Subcapitolul 11.1. Considerații introductive	314
Subcapitolul 11.2. Probleme specifice vârstnicilor.....	315
Subcapitolul 11.3. Persoana vârstnică. noțiune și reglementare. Asistența socială acordată persoanelor vârstnice.....	316
Secțiunea 11.3.1. Noțiunea de persoană vârstnică.....	316
Secțiunea 11.3.2. Reglementarea măsurilor de asistență socială a persoanelor vârstnice	316
Subcapitolul 11.4. Servicii și beneficii sociale	318
Secțiunea 11.4.1. Evaluarea situației persoanelor vârstnice care necesită asistență socială	318
Secțiunea 11.4.2. Servicii comunitare pentru persoanele vârstnice	320
Subsecțiunea 11.4.2.1. Serviciile comunitare asigurate persoanelor vârstnice la domiciliu	321
Subsecțiunea 11.4.2.2. Centrul de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice.....	321
Subsecțiunea 11.4.2.3. Serviciile comunitare asigurate persoanelor vârstnice în cămine	322
Subsecțiunea 11.4.2.4. Îngrijitorul informal	323
Subcapitolul 11.5. Organizarea și funcționarea căminelor pentru persoanele vârstnice	324
Secțiunea 11.5.1. Organizarea și funcționarea căminelor pentru persoane vârstnice	324
Secțiunea 11.5.2. Finanțarea și obiectivele căminelor pentru persoane vârstnice	324
Subcapitolul 11.6. Finanțarea asistenței sociale pentru persoanele vârstnice.....	325
Secțiunea 11.6.1. Finanțarea din fonduri bugetare.....	325
Secțiunea 11.6.2. Contribuția persoanelor vârstnice sau a susținătorilor legali ai acestora.....	327
Subcapitolul 11.7. Procedura de stabilire, suspendare și încetare a drepturilor de asistență socială pentru persoanele vârstnice.....	329

CAPITOLUL 12

DREPTURI CU CARACTER ISTORIC ACORDATE UNOR CATEGORII SPECIALE DE PERSOANE CU MERITE DEOSEBITE.....	332
Subcapitolul 12.1. Considerații introductive	332
Subcapitolul 12.2. Drepturile veteranilor, invalizilor, orfanilor și văduvelor de război	333
Secțiunea 12.2.1. Calitatea de veteran de război și văduvă de război.....	333
Subsecțiunea 12.2.1.1. Calitatea de veteran de război.....	333
Subsecțiunea 12.2.1.2. Calitatea de invalid de război.....	334
Subsecțiunea 12.2.1.3. Calitatea de prizonier de război	334
Subsecțiunea 12.2.1.4. Calitatea de văduvă de război.....	335
Secțiunea 12.2.2. Categoriile de persoane care nu pot dobândi calitatea de veteran de război.....	335
Secțiunea 12.2.3. Drepturile veteranilor și văduvelor de război.....	335
Subcapitolul 12.3. Recunoașterea și acordarea unor drepturi persoanelor care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950-1961.....	341
Secțiunea 12.3.1. Considerații generale	341
Secțiunea 12.3.2. Titularii drepturilor prevăzute de Legea nr. 309/ 2002.....	341

Secțiunea 12.3.3. Drepturi și facilități	342
Secțiunea 12.3.4. Procedura de stabilire a drepturilor reglementate de Legea nr. 309/2002.....	343
Subcapitolul 12.4. Drepturile foștilor deținuți politici și ale urmașilor acestora	344
Subcapitolul 12.5. Drepturile magistraților înlăturați din justiție pe motive politice în perioada 1945-1989	348
Subcapitolul 12.6. Recunoștința pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului-Lupeni -august 1977	349
Secțiunea 12.6.1. Considerații introductive	349
Secțiunea 12.6.2. Revoluția Română din decembrie 1989	350
Secțiunea 12.6.3. Revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987	360
Secțiunea 12.6.4. Revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului - Lupeni - august 1977	364
BIBLIOGRAFIE.....	369